

Прѣзъ 1840 г. той печата книгата на Кирилъ Пейчиновичъ, сѣщо македонецъ отъ Тетовско, подъ надсловъ *Оѣтѣшеніе грѣшнымъ*. За нейния езикъ се говори на л. В^б: со толкованіе на прости мѣзикъ болгарскій долнѣмъ *Мѣсѣй Екѣпскій*, ѣ *Тѣтовскій*. Срв. № 99.

Прѣзъ 1841 г. папа Теодоси печата вече книга — разговорникъ на три езика, диктувана не отъ религиозни нужди, а отъ търговски: Книга за наѣченіе трихъ мѣзикѣхъ: *славяно-болгарскѣи ѣ грѣческѣи ѣ карама(н)лицѣко*: Напѣчѣта сѣко градъ *Еѣлѣнъ* со ѣзновъ тѣпѣ при Хаѣи папа *Теѣодѣсѣа 'архѣмандрѣта Еѣунайтскагѣ*. лѣта 1841. И въ тая книга той схваща своя роденъ езикъ като бѣлгарски. Другитѣ езици, що се употрѣбѣвали въ Македония въ търговията и които сѣ застѣпени въ разговорника, сѣ грѣцки и турски (= караманлийски). Срв. фотографска снимка отъ заглавния листъ на разговорника, стр. 233.

1839—1852 г.

№ 122.

Кучевиста (Скопско).

Кучевиста или Кучевища е село на сѣверъ отъ Скопѣе, въ така наречената Скопска Цѣрногория. Отъ тамъ е родомъ бѣлгарскѣиѣтъ писателъ и архѣерей Натѣнаилъ Стояновичъ (1820—1896 г.). Още като ученикъ въ Прилѣпъ прѣзъ 1837 г. Натѣнаилъ прѣвелъ заедно съ учителя си книгата *Еѣвѣрѣйско ... ѣо прѣстѣи ѣ краткѣи мѣзикъ болгарскѣи къ разѣмѣнѣю прѣстомъ народъ*, и я проводилъ да се печата въ Солунъ. Както се знае, книгата излѣзе на бѣлъ свѣтъ прѣзъ 1839 г. въ печатницѣта на Теѣодосѣя Сѣнаитски (вж. № 121). Ето що казва за това самъ Натѣнаилъ въ своята автобиография: „Тука (въ Прилѣпъ) азъ прѣвождахъ и на благоговѣйнитѣ свѣщеници потрѣбнитѣ имъ апостоли и еѣвангѣлия. Книгѣта на Неѣофѣта иеромѣнаха отъ монастирътъ Нѣмѣца въ Молдава, подъ заглавѣе „Служѣние еѣврѣйско...“ печѣтана въ Солунъ въ 1839 лѣто, учительтъ ми Геѣорги Самуркашъ я имѣше печѣтана на вѣлашки и грѣцки, и понеже онъ, като бѣвши букурѣшѣки търговецъ, познаваше вѣлашки и грѣцки ѣзици, то рѣшихме се какъ да можемъ да я прѣведеме на наше мѣстѣно, просто бѣлгарско нарѣчѣе. И така, въ нѣколко мѣсеци врѣме, имѣйки прѣдъ себе си вѣлашѣкото и грѣчѣкото изѣдания, съ помагѣние еѣдинъ другѣму, я прѣведѣохме крѣиво-право и въ 1837 година,